σκοτώσει γιὰ νὰ γλυτώσει τὴ ζωή του. Αὐτὸ ὅμως δὲ σημαίνει τίποτα. Ὅταν τοὔστελνε τὸ γράμμα ὁ Βουδούρης, ὁ Λεόντιος εἶταν κοινὸς φονιὰς, γιατὶ δὲν εἶχε δικαστεῖ ἀκόμα—καὶ τότε ἴσια ἴσια τοῦ στέλνανε φιλικώτατα γράμματα ὁ κ. Τοπάλης (πρώην Ὑπουργὸς τῆς *Δικαιοσύνης*), ὁ κ. Κλάδης (*Εἰρηνοδίκης*), ὁ κ. Κ. Λυκουρέζος (*Εἰσαγγελεὺς* Πρωτοδικῶν), ὁ κ. Ρούφης (*Ἐφέτης*), ὁ κ. Κροκιδᾶς (πρώην Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου τῆς *Δικαιοσύνης*), ὁ κ. Κ. Δημητρακόπουλος (*πρόεδρος* Πρωτοδικῶν).

Τὰ γράμματ' αὐτὰ τὰ δημοσιεύει στὸ τέλος τοῦ φυλλαδίου του· καὶ κάνει πολὺ καλὰ, γιατὶ ἔτσι μαθαίνουμε πιὰ, καὶ μὲ ἐπίσημο τρόπο, τὴν κατάντιὰ τῆς Δικαιοσύνης μας καὶ γιὰ ποιὸ λόγο πληθαίνουν τόσο τὰ ἐγκλήματα στὴ χώρα μας.

Νὰ μὴ βασκαθοῦμε !

★

Ο ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ μας, ὁ γλυκὸς τραγουδιστὴς καὶ ἀφοσιωμένος ἐργάτης τῆς Ἰδέας, μίλησε τὴν περασμένη Πέμτη, ὁ τοῦ Ἀπρίλη, στὴ «Γαλλικὴ Ἕνωση» τῆς Πόλης γιὰ τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα. Τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ ἀγαπημένου φίλου καὶ συνεργάτη μας θάκανε, φαίνεται, βαθιὰ ἐντύπωση, γιατὶ ἀλλιώτικα δὲ θὰν τὸν κοροϊδεύε τόσο χοντρὰ καὶ σοχλὰ κάποιος κ. Κ. Ἀκρίδης στὸν Πολίτικο «Ταχυδρόμο» τῆς περασμένης Παρασκευῆς.

Λυπούμαστε ποὺ δὲν ἀποφάσισε κανένας φίλος μας ἀπὸ τὴν Πόλη νὰ μᾶς γράψει τί ἔγινε στὴ «Γαλλικὴ Ἕνωση» καὶ νὰ μᾶς στείλει τὰ σπουδαιότερα κομάτια ἀπὸ τὸ ἀνάγνωσμα τοῦ Ταντα λίδη νὰν τὰ περάσουμε στὸ «Νουμᾶ», ἀλλὰ μᾶς ἀφίσανε νὰ μάθουμε ἀπὸ τὸν «Ταχυδρόμο» ὅτι μίλησε ὁ Ταντα λίδης, καὶ νὰν τὸ μάθουμε γαρνισμένο μὲ τὶς ἀνοησίες καὶ τὶς σάχλες τοῦ κ. Ἀκρίδη.

★

ΕΓΣΙ λοιπόν. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης τὰ κατάφερε νὰ δοθεῖ Βασιλικὴ χάρη σ' ἕνα Συριανὸ Παπα—Βοκάκιο, ὄχι γιατὶ ὁ τραγόπαπας αὐτὸς ἄδικα καταδικάστηκε, ἀλλὰ γιατὶ ἴσως θάναι κανένας τρανὸς κοματάρχης στὴν πατρίδα τοῦ κ. Ὑπουργοῦ.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἄνοιξε πλατιὰ συζήτηση στὴ Βουλὴ τὴν περασμένη Τρίτη. Μὰ θέλουμε νὰ ξέρουμε, μόνο αὐτὴ ἡ Βασ. χάρη δόθηκε παράνομα καὶ μόνο ὁ σημερινὸς Ὑπουργὸς μεταχειρίστηκε γιὰ τὶς κοματικές του ἀνάγκες τὴ Βασιλικιὰ ὑπογραφή ;

Νὰ θυμώνουμε ὅτα γίνουνται τέτιες παρανομίες, μὰ καὶ νὰ μὴν ξαφνιαζόμαστε, ἀφοῦ δὲν εἶναι οὔτε οἱ πρῶτες οὔτε οἱ στερνές.

★

ΣΤΗ «ΘΕΣΣΑΛΙΑ» τοῦ Βόλου (7 τοῦ Ἀπρίλη, σελ. 3, στήλ. 4) ὁ κ. Τ. Ο. (ὑποθέτουμε, ὁ φίλος Τάκης Οἰκονομάκης) δημοσίεψε τὸ ἀκόλουθο ἀθρωπινὸ παραγραφάκι·

«Τὰ ὁλόθερμα συχαρήκια μας στὸν ἀγαπητὸ φίλο Γιῶργο Ντινόπουλο τελειόφοιτο τῆς Ἰατρικῆς (*γιατρικῆς* θὰν τὄγραψε ὁ φίλος, μὰ θὲν τοῦ τὸ διόρθωσε κανένας λογιώτατος στοιχειοθέτης) ποὺ τὸ περασμένο Σαββάτο ἔδωκε τὶς διδακτορικὲς ἐξετάσεις του κ' ἔγινε «διδάκτωρ» μὲ τὸ ζηλευτὸ βαθμὸ λίαν καλῶς».

Ὕστερ' ἀπὸ τα μπαλσαμωμένα «Δοὺς τὰς νενομισμένας ἐξετάσεις» καὶ τὰ «ἐπεσπάσατο τὰ συγχαρητήρια τῶν καθηγητῶν του» ποὺ διαβάζουμε κάθε μέρα στὶς φημερίδες, τὸ ζωντανὸ κι ὁλόδροσο παραγραφάκι τοῦ φίλου μας ἔρχεται σὰν ἄνθισμα μυγδαλιᾶς μέσα σὲ βαρὺ χειμώνα.

★

Ο ΚΡΟΥΚΗΣ ποὺ σκοτωσε τὴ χήρα Χουσοβελώνη τὴν περασμένη Τετράδη, γιατὶ δὲν τὸν ἀγαποῦσε, εἶχε σκοτώσει κι ἄλλη μιὰ γυναίκα στὴ Σύρα, γιὰ τὴν ἴδια αἰτία, κ' εἶχε καταδικαστεῖ ἑφτὰ χρόνια φυλακή. Μόλις δυὸ χρόνια περάσανε, καθὼς γράφουν οἱ φημερίδες, ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ κ' ἔκανε τὸ δεύτερο φόνο

Ἂν καταδικαστεῖ τώρα σ' ἄλλα ἑφτὰ χρόνια, ἔχει τὸ χρειαζούμενο καιρὸ νὰ ξεπαστρέψει πέντ' ἕξη ἀκόμα γυναῖκες, ἀφοῦ μόλις τριάντα χρονῶνε εἶναι κι ἀφοῦ οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης εἶναι τόσο φιλάνθρωποι καὶ σκορπάνε μὲ τόση ἁπλοχεριὰ τὶς Βασιλικὲς χάρες.

Πέντε γυναῖκες τοῦ πέφτουνε στὸ μερτικό του, ἃ φτάσει στὰ ἑξήντα πέντε χρόνια κι ἃ γιὰ κάθε γυναίκα ποὺ σκοτώνει κάθεται ἑφτὰ χρόνια στὴ φυλακή. Μὴν τὴν παίρνετε καὶ γιὰ τόσο εὔκολη αὐτὴ τὴ δουλιά.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

Ὅλοι οἱ διαλεχτοὶ ποὺ δουλεύουν γιὰ τὴ διανοητικὴ ἀναγέννηση τοῦ ἔθνους καταλαβαίνουν τὴ μεγάλη σημασία ποὺ ἔχει τὸ ξαναζωντάνεμα τοῦ ἀρχαίου πνευματικοῦ κόσμου, στὶς ὡραῖες μεταφράσες.

Ἔτσι ἔγινε δεχτὴ μὲ λαχτάρα ἡ Ἰλιάδα τοῦ Πάλλη, ποὺ ἀκόμα στέκεται ἡ πιὸ μεγαλότεχνη λογοτεχνικὴ ἐπιχείρηση τῶν τελευταίων χρόνων, καὶ ἡ Ἀντιγόνη τοῦ Μάνου καὶ ὁ «Ἱππόλυτος» τοῦ Ἕρμονα καὶ ὁ Ἀγαμέμνονας τοῦ Γρυπάρη, καὶ ἡ Μήδεια τοῦ Περγιαλίτη καὶ ὁ Αἴαντας τοῦ Σίδερη, καὶ ὅ,τι ἄλλο ὡς τώρα ξαναχύθηκε στὴ ζωή. Γιὰ τὸ δράμα ἰδιαίτερα ἠμποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ἀκόμη δοκιμὲς γίνονται, καὶ στὴ μορφὴ καὶ στὴν οὐσία. Ἄλλοι σὲ δεκατρισύλλαβο, ἄλλοι σὲ δεκαπεντασύλλαβο χωρὶς ρίμα, ἄλλοι σὲ πεζὸ τὰ ἐπεισόδια (Βαρλέντης· Ἰφιγένεια στὴ χώρα τῶν Τάβρων . Ἄλλοι πάλι προσπαθοῦν νὰ πλαταίνουν τὴ βαθιὰ παθητικὴ φράση καὶ τὸ σφιχτοστριμμένο νόημα νὰ τὸ ἁπλώσουν γιὰ τὴ λαϊκώτερη ἀντίληψη (Μάνος) καὶ ἄλλοι προσπαθοῦν νὰ διατηρήσουν τὸ βαθυστόχαστο πλέξιμο τῶν πρωτοτύπων.

Ἀναντίλεχτο εἶναι πὼς οἱ δοκιμὲς αὐτὲς δὲν εἶναι ἀνώφελες καὶ ὅλες ὁδηγοῦν πρὸς κάτι τελειωτικό.

Καὶ πρὸς τὸ κάτι αὐτὸ τὸ τελειωτικό, μᾶς φέρνει ἀκόμη περισσότερο ἡ μετάφραση τοῦ «*Οἰδίποδος Τυράννου*» ποὺ ἐδιαβάστηκε ἐμπρὸς σὲ κύκλο ἀπὸ λογίους στὴ Σμύρνη στὴν Εὐαγγελικὴ Σχολὴ ἐδῶ καὶ λίγες μέρες.

Ὁ κ. Στέλιος Σεφεριάδης, ὁ συμπαθητικὸς ποιητὴς, ποὺ ἡ μετριοφροσύνη του σταθηκε ὡς τώρα ὁ σπουδαιότερος λόγος ποὺ νὰ μὴν τὸν ξέρουν οὐδὲ στὴ Σμύρνη καλὰ καλὰ, παρουσίασε τὸ ἀποτέλεσμα δουλιᾶς καλοσυνείδητης, χωρὶς καμιὰν ἀμφιβολία. Μὲ ἀγάπη καὶ μὲ ἐπιμέλεια μεγάλη ἐργάστηκε.

Οἱ δεκαπεντασύλλαβοί του οἱ ὁμοιοκατάληχτοι σὲ ὅλο τὸ δράμα πέρα πέρα, χωρὶς πλατειασμοὺς, χωρὶς ἀδυναμίες στὸ νόημα, χωρὶς ἀλάργεμα ἀπὸ τὴ φράση τοῦ ποιητῆ, μὲ τὴ θαυματουργὴ νεοελληνικὴ γλῶσσα ξετυλίγονται σφιχτοδεμένοι σὰν καμιὰ σκαλιστὴ ζωοφόρα. Ἡ γλώσσα ἡ καταφρονεμένη ὡς τώρα, μ' εὐγνωμοσύνη ἀνοίγει τὰ πλούσια της κάλλη σὲ κείνους ποὺ τὴ λατρεύουν καὶ σκορπίζει ζωὴ καὶ στοὺς νεκροὺς ἀκόμα. Ζωὴ ἀληθινή. Ἀφοῦ μέσα στὸ ἀκροατήριο τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς τὰ ἐννέα δέκατα ἦσαν λόγιοι τῆς ἀγέλης Βλάχων καὶ Ραγκαβήδων καὶ ὅμως ἔφυγαν μὲ μιὰ γλύκα στὴν ψυχὴ πραγματική, ὁμολογώντας πὼς ἡ μετάφραση εἶναι ἀληθινὸ καλλιτέχνημα. Ὁ κ. Σεφεριάδης θὰ τυπώση τὴ μετάφρασή του. Ἐλπίζουμε καὶ εὐχόμεθα ὅσο μπορεῖ πιὸ γλήγορα.

Σμύρνη, Ἀπρίλης τοῦ 907. Μ.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΦΡΑΓΚΟ ΛΕΒΑΝΤΙΝΙΣΜΟΙ

Φίλε «Νουμᾶ»,

Μπορεῖ νὰν τὰ εἶπε καλὰ ὁ διευθυντὴς τοῦ «Monde Hellenique» τὴν προπερασμένη Δευτέρα στὸν «Παρνασσό», ἀλλὰ γιατὶ νὰν τὰ πεῖ Γαλλικὰ κι ὄχι Ρωμαΐικα; Ρωμιὸς εἶναι, θαρρῶ, ὁ κύριος καὶ σὲ Ρωμιοὺς μιλοῦσε κι ὅσο κι ἂ σπούδασε στὴ Γαλλία καὶ δὲν ξέρει καλὰ καλὰ τὰ Ρωμαΐικα, μποροῦσε νὰ βάλει κανένα νὰν τοῦ μεταφράσει τὸ ἀνάγνωσμά του καὶ νὰ μᾶς τὸ πεῖ στὴ γλώσσα μας. Τὸ Γαλλικὸ πρωτότυπο ἂς τὸ φύλαγε γιὰ τὴ Γαλλικὴ φημερίδα του.

Ἂ φερνόταν ἔτσι, καὶ τὸ ἀνάγνωσμά του, τὸ ἀρκετὰ ἐνδιαφέρο καὶ σοβαρὸ, θὰν τὸ νιώθαμε καλύτερα καὶ ἡ ἀφεντιά του δὲ θὰνταγκαζότανε κεῖ ποὺ μιλοῦσε Γαλλικὰ νὰ φωνάζει Ρωμαΐικα στὸν ἄθρωπο ποὺ τοῦ πρόβελνε τὶς φωτεινὲς εἰκόνες : «Νομίζω φτάνει».

ΦΡΑΓΚΟΛΕΒΑΝΤΙΝΟΣ

Η «ΑΡΡΩΣΤΗ ΔΟΥΛΑ»

Φίλε «Νουμᾶ»,

Ἔκαμε κ' ἕνα θέμα ἡ «Ἄρρωστη Δούλα» τοῦ Ψυχάρη μας. Ἐδῶ στὴν Πόλη, ἕνας ἄρρωστος, καθὼς μοῦπε ὁ φίλος μας ὁ Σιώτης ὁ γιατρὸς, ἔπασκε ἀπὸ φούσκα κι ἀπὸ πυελονεφριά, κι ὅσο κι ἂν τὸν παρακαλοῦσανε οἱ γιατροὶ δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ κάμει φουσκοπλυσίματα. Διαβάζοντας ὅμως τὴν «Ἄρρωστη Δούλα» στὸ «Νουμᾶ», ἀλλάζει γνώμη κι ἀρχίζει ἀμέσως τὰ φουσκοπλυσίματα.

Νὰ λοιπὸ μιὰ ἀπόδειξη ἀκόμα τῆς περίφημης influence sociale du roman.

Πόλη, Ἀπρίλης τοῦ 1907.

Ὁ φίλος σου
Ρ. ΣΤ.

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ κ. Λιμαρᾶς, τελειόφοιτος τῆς φιλολογίας καὶ χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ἔχοντας λόγους προσωπικοὺς μὲ τὸ μακαρίτη τὸ Σολωμὸ, σοῦ τὸν ἄρπαξε, μωρὲ μάτια μου, μέρα μεσημέρι μέσα στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ σοῦ τὸν ἔκανε τάλατιοῦ, ἀφοῦ ἀπόδειξε φῶς φανάρι πὼς ὡς ποιητὴς δὲν ἀξίζει μονόλεφτο, κ' εἶναι χειρότερος ἀπὸ τὸν Τυμφρηστὸ καὶ τὴ Φιλομήλα τῆς «Ἀστροπῆς».

— Ὅσο λυπᾶται κανεὶς ποὺ ὁ κ. Λιμαρᾶς εἶναι Ρωμιὸς, κι ὄχι Βούργαρος, ἄλλο τόσο χαίρεται ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὅτα συλλογιστεῖ πὼς θἄχουν καὶ τὰ παιδιά μας κάποιονε Μιστριώτη νὰ γλεντᾶν, ἀφοῦ τὰ φωτεινὰ σημάδια ποὺ τόσο νωρὶς μᾶς δίνει ὁ κ. τελειόφοιτος μᾶς φωνάζουν πὼς γλήγορα θὰ ξεπεράσει τὸ σοφὸ δάσκαλό του στὴν κριτικὴ δεινότητα καὶ στὴ λογική.

— Ἡ ἀστραποβόλα κριτικὴ τοῦ κ Λιμαρᾶ τυπώνεται στὴν «Ἀστραπή», καὶ πολὺ σωστὰ, γιατὶ ἀλλιώτικα ἡ φημερίδα τοῦ κ. Γιολντάση δὲ θἄχε κανένα λόγο νὰ τιτλοφοριέται *Ἐθνικὴ* φημερίδα.

— Θέλουμε νὰ ξέρουμε τί λόγους, πατριωτικοὺς πάντα, εἴχανε μερικὲς φημερίδες καὶ πολεμήσανε μὲ τόση λύσσα τὸ νομοσκέδιο γιὰ τὴ «ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν».

— Ζητίμε *πατριωτικοὺς* λόγους, γιατὶ τὸ ξέρουμε πὼς πάντα ὁ ἁγνὸς πατριωτισμὸς κανονίζει τὸ δρόμο στὶς φημερίδες μας.

— Τὸ ποίημα τοῦ συνεργάτη μας Μήτση Καλαμᾶ «Ἀνοιξιάτικο χιόνι» τυπώθηκε καὶ στὴν «Ἡμερησία» τῆ Σμύρνης στὶς 4 τοῦ Ἀπρίλη, ἂν καὶ ξέχασε νὰ σημειώσει ἡ καλὴ φημερίδα τῆς Σμύρνης πὼς τὸ πῆρε ἀπὸ τὸ «Νουμᾶ».

— Νὰν τὸ ποῦμε κι αὐτὸ, πὼς πρέπει νὰν τὸ καμαρώνει ἡ Σμύρνη ποὺ ἀποχτησε μέσα στὶς τόσες σκολαστικὲς φημερίδες της καὶ μιὰ φημερίδα τόσο καλὴ καὶ τόσο ἀντισκολαστική, σὰν τὴν «Ἡμερησία», ποὺ διαβάζεται μ' εὐχαρίστηση καὶ δῶ ἀκόμα.

— Νὰν τονὲ χαίρεται ὁ κ. Κατσαρᾶς τὸ γιόκα του ποὺ φαντάστηκε τόσο ἔξυπνα πὼς πρέπει οἱ Ἀμπελόκηποι νὰ βαφτιστοῦν «Ἀσκληπιεῖα», ἐπειδὴ, λέει, ἐκεῖ γινήκανε τόσα νοσοκομεῖα.

— Ἡ «Ἑστία» τὴ βρῆκε τὴ γνώμη τοῦ κ. Κατσαρᾶ (υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος) πολὺ σωστή, καθὼς τῆς συβαίνει πάντα νὰ βαίσκει πολὺ σωστὲς ὅλες τὶς γνῶμες, καὶ τὶς πιὸ πλαχτὲς, ποὺ τὶς στέλνουν οἱ γιοὶ καὶ τὸ λοιπὸ συγγενολόγι «τῶν ἡμετέρων διαπρεπῶν φίλων»

Ο ΙΔΙΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. *Στ.* Σωστὴ ἡ παρατήρησή σου. Ἡ «Διάπλαση τῶν Παίδων» (ἀργότερα θὰ δοῦμε ἂν εἶναι *Διάπλαση* ἢ «*Ἀποβλάκωση* τῶν Παίδων») καλὰ θὰ κάνει νὰ περιοριστεῖ στὰ ξεσπαθώματα, στὰ μικρὰ μυστικά της καὶ στ' ἄλλα πενταρολογήματά της καὶ νὰ μὴν καταπιάνεται καὶ γιὰ κριτικὲς, καὶ μάλιστα στὴν ἀλληλογραφία της, γιὰ Σολωμοὺς καὶ Σουρήδες. Καθὼς πολὺ σωστὰ παρατηρεῖς. ἡ *Διάπλαση* μπορεῖ καὶ *πρέπει* νὰ θαμάζει τὸ Σουρῆ, ἀφοῦ κ' οἱ δυό της, Διάπλαση καὶ Σουρῆς, τὰ ἴδια ἰδανικὰ ἔχουν, τὴν πενταρολογία.— «*Σύλλογο Ὁμόνοια*» Κέρκυρα. Λάβαμε τὴ συντρομὴ τοῦ 1907 κ' εὐχαριστοῦμε.— Lavasanga. στὴ Μανταγασκάρη. Λάβαμε καὶ τὸ τέταρτο παραμύθι καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Ἀπὸ τἄλλο φύλλο θἀρχινήσουμε νὰν τὰ δημοσιεύουμε. - κ. *Παραξενόπουλο.* Ἀργότερα. Γιὰ τὴν ὥρα ὁ Β. ἔχει δουλιὲς καὶ δὲν ἀδιάζει νὰ ξακολουθήσει τὸν πίνακα τῶν περιεχομένων. Τὸ καλοκαίρι μὲ τὶς διακοπὲς θὰ κατοπιαστοῦμε κι αὐτὴ τὴ δουλιὰ μοναχοὶ μας. — κ. *Μιχ. Ι. Θεοδ.* Νέα Ὑόρκη. Σύφωνοι. Τὸ κατατόπι ποὺ μοῦ ζητᾶς εἶναι Aigburth Drive, Liverpool.